

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Кудратова Мавлуда Нуриддиновна дар мавзуи «Ташаккули фарҳанги таҳаммулпазирӣ дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон (таҳлили иҷтимоӣ-фалсафӣ)», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси 6D020100 – Фалсафа (6D020106 – Фалсафаи иҷтимоӣ) пешниҳод шудааст

Автореферати диссертатсияи Кудратова Мавлуда Нуриддиновна ба таҳқиқи иҷтимоӣ-фалсафии фарҳанги таҳаммулпазирӣ ҳамчун омили субот, ҳамгироии иҷтимоӣ ва рушди ҷомеаи шахрвандӣ дар Тоҷикистон бахшида шудааст. Аҳамияти мавзӯ бо он муайян мегардад, ки ҷомеаи муосири Тоҷикистон дар шароити гуногунии иҷтимоӣ фарҳангӣ, таъсири равандҳои ҷаҳонишавӣ ва зарурати мутобиқсозии анъанаҳои миллӣ бо арзишҳои умумибашарӣ рушд мекунад ва фарҳанги таҳаммулпазирӣ дар ин раванд ҳамчун механизми танзими муносибатҳои ҷамъиятӣ баромад мекунад.

Муаллиф дар автореферат нишон медиҳад, ки масъалаи ташаккули фарҳанги таҳаммулпазирӣ дар ҷомеаи муосири тоҷик аз дидгоҳи фалсафаи иҷтимоӣ то ҳол ба таври ҷузъӣ омӯхта шуда, робитаи таҳаммулпазирӣ бо ташаккули ҷомеаи шахрвандӣ ва рушди ниҳодҳои демократӣ таҳқиқи ҷамаҷонибаро тақозо мекунад. Ин мулоҳиза заминаи мубрамаи ва наwgонии таҳқиқотро ташкил медиҳад.

Мақсади таҳқиқот – таҳқиқи моҳият, хусусиятҳо ва омилҳои ташаккули фарҳанги таҳаммулпазирӣ ва муайян кардани нақши он дар таъмини суботи иҷтимоӣ – бо шаш вазифаи мушаххас амалӣ шудааст. Муаллиф ба методологияи фалсафаи иҷтимоӣ – усулҳои таърихӣ мантиқӣ, муқоисавӣ, таҳлили концептуалӣ ва категориявӣ, равишҳои ғайриҷамъиятӣ ва арзишӣ таъна намуда, доираи васеи сарчашмаҳо – аз осори Афлотун, Арасту, Форобӣ, Ибни Сино, Ҷ. Локк ва И. Кант то таҳқиқоти муҳаққиқони муосири рус, эронӣ ва тоҷик ва осори Пешвои миллат – истифода кардааст.

Наwgонии илмӣ ва нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда дар автореферат равшан ва мушаххас баён шудаанд. Ба сифати дастовардҳои муҳими таҳқиқот метавон инҳоро ном бурд: асосноккунии таҳаммулпазирӣ ҳамчун категорияи фалсафаи иҷтимоӣ; муайян намудани омилҳои таърихӣ, иҷтимоӣ-фарҳангӣ, сиёсӣ-ҳуқуқӣ ва иҷтимоӣ иқтисодии ташаккули фарҳанги таҳаммулпазирӣ; ошкор намудани решаҳои ин падида дар мероси фарҳангии тоҷикӣ – аз таърибаи давлатдорӣ Ҳахоманишиён то ирфони асри миёнагӣ; нишон додани нақши сулҳу ваҳдати миллӣ ҳамчун шартӣ бунёдии ташаккули фарҳанги таҳаммулпазирӣ дар давраи истиқлол; таҳлили самтҳо ва дурнамои рушди он дар шароити модернизатсия ва ҷаҳонишавӣ.

Сохтори кор – муқаддима, се боб, шаш зербоб, хулоса, тавсияҳо ва рӯйхати адабиёт – ба мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот мувофиқ буда, мазмуни бобҳо дар автореферат пайдарҳам ва бо забони равони илмӣ баён гардидааст. Панҷ хулосаи ҷамъбасти ва шаш тавсия оид ба истифодаи амалии натиҷаҳо аз мазмуни бобҳо мантиқан бармеоянд. Натиҷаҳои таҳқиқот дар 12 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 4 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, нашр шуда, дар конференсияҳои илмӣ ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ мавриди баррасӣ қарор гирифтаанд.

Автореферати диссертатсияи Қудратова Мавлуда Нуриддиновна бо риояи талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба расмӣ дароварда шуда, талаботи «Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдории диссертатсия, автореферати диссертатсия ва дигар маводи илмӣ» (фармоиши раиси Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 декабри соли 2024, №493) ба инобат гирифта шудааст.

Автореферат, ки аз диссертатсия бармеояд, ба талаботи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад.

Хулоса, автореферат мазмуни асосии таҳқиқоти анҷомёфтaro пурра инъикос намуда, аз сатҳи баланди омодагии илмӣ ва дониши методологии муаллиф шаҳодат медиҳад. Муаллифи диссертатсия Қудратова Мавлуда Нуриддиновна сазовори дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D020100 – Фалсафа (6D020106 – Фалсафаи иҷтимоӣ) мебошад.

Тақриздиханда:

Номзати илмҳои фалсафа, ходими калони илмӣ
Шӯбаи фалсафаи фарҳанги
ИФС ба номи А. Баҳовадинови АМИТ

 Зиёева Зебониссо Идибековна

Имзои **Зиёева З. И**-ро тасдиқ менамоям:

Нозири калони кадрҳои ИФС ба номи А.
Баҳлвадинови АМИТ

Абдурахмонзода Б. А.

« 11 » 09 соли 2026

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон,
734025, ш. Душанбе, х. Рӯдакӣ, 33,
Тел: + 992 372 21 56 89,
Почта: ifppanrt@gmail.com